

عنوان مقاله:

نگرشی نو به امضای قوانین در حقوق اساسی ایران

محل انتشار:

فصلنامه دیدگاه های حقوق قضائی، دوره 17، شماره 58 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

مسلم آقایی طوق - دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری

محمدرضا دولت رفتار حقیقی - دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

طبق اصل ۱۲۳ قانون اساسی «رئیس جمهور موظف است مصوبات مجلس یا نتیجه همه پرسی را پس از طی مراحل قانونی و ابلاغ به وی امضا کند و برای اجرا در اختیار مسئولان بگذارد». هر چند مفاد این اصل در نگاه نخست روشن به نظر می‌رسد، ولی در برخی موارد و به ویژه در سال‌های اخیر و در عمل، خلاف آن واقع شده است. گاه روسای جمهور ایران با این ادعا که با اجرای قانون خاصی مخالف است و یا با این استدلال که قانون مزبور خلاف قانون اساسی است، از امضای آن سرباز زده‌اند. با آنکه مجلس شورای اسلامی برای حل اینگونه مسائل، چند بار به قانونگذاری پرداخته است، هنوز اصل ۱۲۳ قانون اساسی و مساله امضای قوانین توسط رئیس جمهور یکی از مسائل بحث برانگیز در نظام حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران است. مشکلاتی که درباره اصل ۱۲۳ قانون اساسی وجود دارد، به خاطر اجمال قانون اساسی است و نیازمند تفسیر است. اینکه مهلت رئیس جمهور برای امضای قوانین چقدر است؟ یا اینکه آیا رئیس جمهور در هر صورت موظف به امضا است حتی اگر مجلس شورای اسلامی فرضاً مصوبه خود را به شورای نگهبان نفرستاده باشد یا خیر؟ و اینکه اگر رئیس جمهور امضا نکرد چه اقداماتی را باید در پیش گرفت؟ همه اینها مسائلی استند که بی تردید در سطح حقوق اساسی کشور مطرح می‌شوند نه در سطح قانونگذاری عادی. با توجه به اینکه در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مساله بازنگری در قانون اساسی پیش بینی شده است و فرایند مشخصی دارد و از طرف دیگر، نهاد مفسر قانون اساسی نیز وجود دارد، اقدام مجلس شورای اسلامی برای تبیین اینگونه اصول، خارج از حدود صلاحیتی است که در اصل ۷۱ قانون اساسی مورد تاکید قانون اساسی واقع شده است.

کلمات کلیدی:

امضای قوانین، تفکیک قوا، اختیارات رئیس جمهور، قانون، مجلس شورای اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1674932>

